

Maksuteade

Eesti, suvi 2020

AS PricewaterhouseCoopers maksuosakond aitab klientidel leida toimivaid maksusäästlikke ärilahendusi ning ennetada maksuriske.

Parima tulemuse saavutamisele aitavad kaasa maksunõustajate erialane spetsialiseerumine, pikaajaline kogemus Eesti turul ning hea ligipääs rahvusvahelisele oskusteabele. Täiendavat informatsiooni saab alltoodud kontaktandmete kaudu.

Võta meiega ühendust:

Hannes Lentsius

E-mail: hannes.lentsius@pwc.com

AS PricewaterhouseCoopers Maksuosakond

Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn

Tel: 614 1800, e-mail: ee_info@pwc.com

Käes on hinnangute aeg – MTA annab teada oma hinnangud maksukäitumise kohta

Alates 2020. aasta suvest on kättesaadav uus e-teenus, mille abil saab ettevõtte Maksu- ja Tolliametilt (MTA) vahetut tagasisidet ja infot oma maksukäitumise kohta.

Rakendus põhineb ettevõtte poolt esitatud andmete MTA poolse analüüsil ja kannab nime „maksukäitumise hinnangud“. Hinnangud on mõeldud äriühingutele, sh filiaalidele ja käibemaksukohustuslasteks registreeritud FIE-dele.

Praegu annab MTA tõsisemalt „tagasisidet“ maksumaksjale vaid läbi koormava maksukontrolli (revisjoni) ja puudub regulaarne „pehmem“ meede, et teavitada, kuidas näeb välja MTA vaates konkreetne ettevõtte. Seega täidab uus e-teenus teatud lünka, mis eksisteerib MTA ja ettevõtte vahelises vastastikuses suhtluses.

Mis on hinnangute teenuse äriiline väärtus?

Teenusel on mitmeid plusse ärilisest vaatenurgast.

Esiteks põhiline väärtus: selle teenuse abil on ettevõttel võimalik oluliselt maandada maksukontrolli sattumise ohtu (*tax audit detection risk*) ja seeläbi ka täiendava maksukohustuse määramise riski.

Kui hinnangu aluseks olevates näitajates on puudusi, siis kuvatakse selgitus koos juhiste, mida teha puuduste kõrvaldamiseks (näiteks „Olete TSD-I deklareerinud väljamakseid isikule, keda ei ole töötamise registris registreeritud. Palun kontrollige ja vajadusel parandage andmed TSD-I ja/või töötamise registris“). Kui puudus on kõrvaldatud, siis sellega saab ennetada maksukontrolli sattumist ja MTA hinnang kohe ka muutub. Hinnangute muutumise ajalugu saab jälgida ja hinnangute muutumise kohta saab tellida ka teate e-posti aadressile.

Kui MTA poolt väljatoodud puudust tegelikult siiski ei ole, siis tuleks saata teade kas e-MTA kaudu või siis e-posti teel aadressile ariklient@emta.ee.

Enamuse eesmärgiks on kindlasti püüelda rohelise värvi suunas. Kui hinnangu värv on roheline (hinnangu väärtus „3“), siis see tagab, et maksuaudiitor pöördub vaid minimaalselt, sest MTA hinnangul on

maksuasjad 99,99% korras. Näiteks pöördutakse siiski olukorras, kus muude ettevõtete kontrolli käigus selguvad mingid asjaolud, mida on vaja teiste osapooltega täpsustada või seoses väga suurte tagastusnõuete (käibemaks) kontrollimisega.

Maksukäitumise tõend

Teiseks võimaldab MTA rakendus ettevõttel väljundina ise koostada **maksukäitumise tõendi** kas eesti, inglise või vene keeles, mis sisaldab maksusaladust: maksukuulekuse hinnangut ja/või maksuasjade korrasoleku hinnangut tõendi koostamise päeva seisuga. Tõendi saab koostada kas jooksva kuu või viimase 3, 6 või 12 kuu hinnangu kohta (praegu on andmed sellel alates jaanuarist 2020).

Sellest tõendist võib saada edaspidi kohustuslik dokument, millel on teatav väärtus – näiteks ettevõtte osaluse ostu-müügi korral, et tõendada (osana ostueelsest auditist – DD) müüja poolt potentsiaalsele ostjale müüdava objekti maksuasjade korrasolekut aga näiteks ka uue koostööpartneri valimisel.

Tõendi saab koostada kas PDF-ina või Digidoc-formaadis, viimasel juhul lisatakse MTA poolt ka digitempel.

Avalikud andmed

Väärtustloovaks on maksukäitumise hinnangute rakenduse ühe osana ka võimalus teha avalike andmete kohta päringuid (emta.ee → ärikliendi avaleht → päringud → avalike andmete päring) ja luua ka nimekirju ettevõtetest, kelle andmeid on soov jälgida.

Selle kaudu saab iga maksuasjadest huvitatud isik kätte ühest kohast kokku koondatuna järgmised avalikud üldandmed iga Eestis registreeritud ettevõtte kohta, kusjuures selleks ei ole vaja logida sisse e-MTA-sse ja piisab ka vaid äriühingu juhatuse liikme nime teadmistest:

- 1) käibemaksukohustuslasteks registreerimise info, EORI number, aktsiisi- ja maksulao ning tolliteenuste load;
- 2) ettevõtte elulugu ajateljel, põhitegevusala, jms üldandmed;
- 3) maksuvõla olemasolu, info esitamata deklaratsioonide ja

ettevõtlus- ning ärikeeldude kohta;

4) Maksu- ja Tolliametile deklareeritud arvandmed: viimase nelja kvartali tasutud riiklikud maksud, tööjõumaksud, töötajate arv ja käive;

See teeb lihtsaks ja mugavaks olulise info hankimise nii konkurendi, kliendi kui ka koostööpartneri kohta.

Hinnangud

Lisaks avalikele andmetele arvutatakse iga ettevõtja kohta 2 maksukäitumise hinnangut: **maksukuulekuse hinnang ja maksuasjade korrasoleku hinnang**. Need põhinevad loomulikult automatiseeritud andmetöötlusel.

Selleks, et maksukäitumise hinnanguid vaadata, on vaja spetsiifilist pääsuõigust, mille nimeks on „Hinnangute teenuse kasutamine“. Hinnangud on maksusaladus ning need on nähtavad ainult ettevõtja seaduslikule esindajale (näiteks juhatuse liikmele).

Esmakordsel seadusliku esindaja poolt vaatamisel on vajalik (üldjuhul) anda endale ka pääsuõigus, vt täiendavalt juhiseid siit: <https://www.emta.ee/et/ariklient/maksukorraldus-maksude-tasumine/maksukaitumise-hinnangud-uus/paasuoigused-ja-paasuoiguste>

Raamatupidajale õiguse andmine hinnanguid näha

Kuigi raamatupidaja teab ja sisestab kõik maksusid puudutavad numbrid e-MTA kaudu, ei ole see MTA arvates piisav põhjus, et saada „raamatupidaja paketi“ kaudu õiguse näha ka MTA hinnanguid ettevõtte kohta. Kui juhatuse liige vastutava isikuna soovib anda raamatupidajale õiguse hinnanguid näha, siis peab ta raamatupidajale andma pääsuõiguse, mis kannab nime „Hinnangute teenuse kasutamine“.

Kuidas kujunevad hinnangud, hinnangute väärtused ja nende tähendused

Maksukuulekuse ja maksuasjade korrasoleku hinnangud põhinevad

ettevõtte maksukäitumisel. Mõlemad hinnangud koosnevad 6 näitajast ning iga näitaja juurde on märgitud, mida võetakse arvesse selle arvutamisel.

Kui ettevõtte maksuasjades esineb teatud puudujääke, siis selle kohta kuvatakse ka vastav selgitus. Selgitus annab juhised, mida peab tegema, et kõrvaldada puudujääk.

Hinnangute väärtused ja nende tähendused on alljärgnevad:

- **3 (roheline)** – maksuasjad on korras
- **2 (kollane)** – esinevad mõned puudused
- **1 (punane)** – ettevõtte maksuasjades esineb olulisi puudujääke

Näiteks hinnangu väärtuse „1/3“ puhul on „1“ hinnangu väärtus ja „3“ suurim võimalik hinnangu väärtus (1 punkt 3-st ehk miinimumtulemus).

Hinnang „3/3“ on seega maksimumtulemus.

Maksukuulekuse hinnangu kujunemise alused

Praegu on hinnangu kujunemise aluseks 6 alljärgnevat näitajat, kusjuures igal näitajal on samuti väärtus. See hinnang iseloomustab seadusest tulenevate kohustuste täitmise õigeaegsust ja korrektsust. Kui andmeid parandatakse, siis on hinnangu muudatus nähtav reeglina järgmisel päeval. Maksukuulekuse hinnang antakse jooksvale kuule järgneva kuu 25. kuupäeval (seega kui näiteks valida perioodiks 2020. a juuni, siis selle kohta antav hinnang kuvatakse MTA poolt 25. juulil).

Kui üks näitaja on väärtusega „1“ või „2“ ja kõigi ülejäänud näitajate väärtus on „3“, siis koguhinnanguks on ikkagi „1“ või „2“.

Näitajad:

- 1) **Võlg** (seega kui hinnang on „3/3“, siis ei ole maksuvõlga või see on ajatatud);
- 2) **Süüteod** (kas on kehtivad maksu- ja/või tollialaseid süüteoaristusi);
- 3) **Maksumenetlused** (maksumenetlused ja/või kontrollitoimingud);
- 4) **Vastutava isiku taust** (seega kui hinnang on „3/3“, siis vastutava

isiku, näiteks juhatuse liikme, likvideerija jms – taust on korras); vastutavad isikud hinnangute andmise tarbeks on juhatuse liige, täisosanik, usaldusosanik, filiaali juhataja, prokurist, likvideerija ja füüsilisest isikust ettevõtja;

5) **Keskmine töötasu** (ettevõtte ametikohtade keskmise töötasu võrdlus Eesti keskmise töötasuga samadel ametikohtadel, põhineb Statistikaameti palgarakendusel, vt ka <https://ametipalk.stat.ee/>);

6) **Deklaratsioonid** (hinnangu aluseks on põhiliste maksudeklaratsioonide nagu KMD ja TSD esitamise tähtaegsus ja õiged andmed, TÖR-i teatud kannete õigsus, muude deklaratsioonide puhul tähtsuse esitamine).

Maksuasjade korrasoleku hinnangu kujunemise alused

Praegu on hinnangu kujunemise aluseks 6 alljärgnevat näitajat, igal näitajal on samuti väärtus.

See hinnang juhib tähelepanu võimalikele ebakõladele ja puudustele ning võimaldab ettevõttel ise parandada vead deklareeritud andmete osas. Kui andmeid parandatakse, siis on hinnangu muudatus nähtav reeglina järgmisel päeval. Maksuasjade korrasoleku hinnang antakse jooksvale kuule järgneva kuu 25. kuupäeval (seega kui valida näiteks perioodiks 2020. juuni, siis selle kohta antav hinnang kuvatakse MTA poolt 25. juulil).

Kui üks näitaja on väärtusega „1“ või „2“ ja kõigi ülejäänud näitajate väärtus on „3“, siis koguhinnanguks on ikkagi „1“ või „2“.

Näitajad:

1) **Töötamine** (näiteks kui hinnang on „2/3“, siis võib see olla sellest, et töötamise registri (TÖR) kannete osas oli puudusi);

2) **Müük** (näiteks kui hinnang oli „1/3“, siis võib see olla sellest, et olulisel määral ei klapi kaupade ja teenuste müügikäivet puudutavad andmed, mis on deklareeritud käibedeklaratsioonil ja selle lisal A);

3) **Maksustatavad kulud** (võtab arvesse, kuidas on deklareeritud TSD-l erisoodustused, ettevõtlusega mitteseotud kulud ja väljamaksed);

4) **Väljamaksed** (hinnangut hakatakse kuvama oktoobris 2020);

5) **Ost** (hinnangu aluseks on käibedeklaratsioonil ja selle lisal B deklareeritud andmed);

6) **Muud tähelepanekud**

Täiendav info MTA kodulehel

<https://www.emta.ee/et/ariklient/maksukorraldus-maksude-tasumine/maksukaitumise-hinnangud>

Tähelepanu: käesolev „Maksuteade“ sisaldab ainult üldistatud tasemel lühikokkuvõtet muudatustest õigusaktides ning seda ei saa kasutada nõuandena konkreetsetes olukorras käitumiseks. Igasugune nõuanne peab lähtuma maksumaksja konkreetsest faktilisest olukorrast ja õigusakti täistekstist. AS PricewaterhouseCoopers ei vastuta ühegi tagajärje eest, mis tekib seoses käesoleva informatsiooni kasutamisega. ©2020 AS PricewaterhouseCoopers. Kõik autoriõigused kaitstud. „PricewaterhouseCoopers“ viitab Eesti seaduste alusel asutatud ja tegutsevale äriühingule AS PricewaterhouseCoopers või kontekstist lähtuvalt teistele PricewaterhouseCoopers International Limited rahvusvahelise võrgustiku liikmetele, kellest igaüks on eraldiseisev ja sõltumatu juriidiline isik.